

วิกฤตของพระสงฆ์ : ศึกษาผู้ใช้อำนาจทางการเมือง ครอบงำปิดกั้นกิจของสงฆ์*

CRISIS OF THE SANGHA: A STUDY OF THOSE WHO USE POLITICAL POWER TO DOMINATE AND BLOCK THE ACTIVITIES OF THE SANGHA

พระจอม มหาปณฺโณ, กัญจนันท์ ภคฺคยงกูร, จักรวาล เหมือนแจ่ม

Phra Jom Mahapanño, Kanchanat Bridhyankura, Jakkawarn Mueanjaem

นักวิชาการอิสระ

Independent Scholar

Corresponding Author E-mail: phrabidicxmm@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอเกี่ยวกับวิกฤตของพระสงฆ์เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของประชาชนในบริบทของการเมืองและการใช้อำนาจที่ไม่เป็นธรรม ที่ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองของพระสงฆ์ แต่ให้นิยามว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในเรื่องการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่จำกัดในเรื่องบทบาทของพระสงฆ์ต่อการเมือง โดยให้คำสำคัญว่า “ไม่ใช่กิจของสงฆ์” แต่ในสิทธิในเรื่องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการขอความอนุเคราะห์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการเมือง ยังคงนิยามให้พระสงฆ์เป็นผู้นำจิตวิญญาณของประชาชนในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ทำให้พระสงฆ์ต้องปฏิบัติตามทางของทรราชผู้นำทางการเมืองที่ปิดหูปิดตาของพระสงฆ์ และชักจูงผู้นำทางศาสนาต่าง ๆ ให้ชี้นำประชาชนไปตามนโยบายของตน ในการนี้เพื่อผลประโยชน์ของทรราชเท่านั้นเอง การควบคุมนี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของพระสงฆ์ แต่ยังทำให้เกิดความขัดแย้งภายในสังคมที่ต้องการเสียงของผู้นำจิตวิญญาณเพื่อชี้แนะในช่วงเวลาที่สำคัญ การจำกัดบทบาทของพระสงฆ์ทางการเมืองจึงกลายเป็นประเด็นที่ต้องถูกพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วน เนื่องจากความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและชี้นำประชาชนอาจมีผลต่อทิศทางของสังคมโดยรวมในอนาคต

คำสำคัญ: พระสงฆ์; การเมือง; อำนาจทางการเมือง

Abstract

This article presents the crisis of monks as spiritual leaders of the people in the context of politics and the unfair use of power, which blocks the expression of political opinions of monks, but defines that everyone has equal rights in expressing political opinions, but limits the role of monks in politics, using the important phrase “not the monks’ business.” However, in other rights, such as requesting various favors regarding politics, it is still defined that monks are spiritual leaders of the people in expressing political opinions, causing monks to follow the path of political tyrants who close their ears and eyes to monks and persuade religious leaders to lead the people according to their policies, in this regard, for the benefit of the tyrants only. This control not only affects the freedom of expression of monks but also causes conflict within society that needs the voice of spiritual leaders to guide at important times. The limitation of the role of monks in politics has become an issue that must be carefully considered, because the ability to express opinions and lead the people may affect the direction of society in the future.

Keywords: Monk; Politics; Political Power

บทนำ

ในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและการให้คำปรึกษาแก่ประชาชน แต่ในยุคปัจจุบัน พระสงฆ์ต้องเผชิญกับวิกฤตที่เกิดจากการแทรกแซงทางการเมืองและการใช้อำนาจในทางที่ไม่เหมาะสม เพราะพระสงฆ์เป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในสังคมไทยมาอย่างยาวนาน ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน และเป็นผู้นำทางศีลธรรมของสังคม ในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา วิกฤตในสถาบันพระพุทธศาสนาได้ทวีความรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะเมื่อพระสงฆ์ถูกดึงเข้าสู่สนามการเมืองและตกอยู่ภายใต้อำนาจของกลุ่มการเมืองที่แสวงหาประโยชน์เพื่อตนเอง บทบาทของพระสงฆ์ในยุคที่อำนาจทางการเมืองแทรกแซง และพิจารณาว่าพระราชผู้ครอบครองอำนาจทางการเมืองมีบทบาทอย่างไรต่อวิกฤตนี้ พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการบริหารกิจการของคณะสงฆ์ และถือเป็นบุคลากรที่สำคัญของพระพุทธศาสนา เนื่องจากได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำในด้านต่าง ๆ ของศาสนา ความเจริญหรือความเสื่อมของพระพุทธศาสนาจึงเกี่ยวข้องอย่างมากกับคุณภาพของพระสงฆ์ ทั้งนี้ หน้าที่หลักของ

พระสงฆ์คือการสอนธรรมและนำปฏิบัติแก่พุทธบริษัท (พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมมจิตโต), 2539) พระสงฆ์ที่แท้จริงถูกกำหนดโดยพระธรรมวินัยเป็นหลัก นอกเหนือจากการประพฤติปฏิบัติตามพระวินัยแล้วก็จัดว่าเป็นบทบาทเสริมเช่นเดียวกับแนวคิด ที่ได้กล่าวไว้ว่า “เมื่อบุคคลอยู่ในองค์การ ความคาดหวังขององค์การถือเป็นบทบาทคาดหวังที่มีความสำคัญและเป็นมาตรฐานสำหรับการประเมินพฤติกรรมอย่างเป็นทางการ ” (พระราชวรมนี (ประยุทธ์ ปยุตโต), 2527) การสร้างโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสังคมจะช่วยกระตุ้นความสนใจของพวกเขาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคม และทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในสังคม (พระศรีปริยัติโมลี, 2547)

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ จะเจริญรุ่งเรืองถาวรสืบต่อไป ก็ด้วยจะต้องอาศัยพระสงฆ์เป็นสำคัญ เนื่องจากพระสงฆ์เป็นผู้ใกล้ชิดประชาชนโดยเฉพาะพระสงฆ์ระดับเจ้าอาวาส ซึ่งเป็นที่เคารพเลื่อมใสศรัทธาของประชาชน (กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) แต่ในโลกยุคปัจจุบัน โลกาภิวัตน์หมายถึงการบูรณาการของเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมอย่างรวดเร็ว ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ปรากฏให้เห็นในทุกแง่มุมของชีวิต รวมถึงการเมืองด้วย ปัจจุบันประชาชนไทยมีช่องทางการมีส่วนร่วมในระบอบการเมืองที่จำกัด (วรตโร เลิศรัตน์, 2565) โดยจะอ้างต่อประชาชนว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิบ้าง ผู้มีประสบการณ์ทางการเมืองบ้าง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น เป็นพรรคพวกของตัวเองโดยการสรรหานำมาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน แต่ไม่สนใจความเป็นอยู่ของประชาชน แม้แต่เล็กน้อย โดยการให้อำนาจแก่เจ้าสัว ทำให้เขามีอำนาจทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องอุปโภค บริโภค รวมไปถึงสื่อต่าง ๆ (สุยมพร ฉันทสิทธิพร, 2561)

ดังนั้น พระสงฆ์ในประเทศไทยมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและให้คำปรึกษาแก่ประชาชน แต่ปัจจุบันต้องเผชิญกับวิกฤตจากการแทรกแซงทางการเมืองและการใช้อำนาจที่ไม่เหมาะสม พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการบริหารกิจการของคณะสงฆ์และถือเป็นบุคลากรสำคัญของพระพุทธศาสนา วิกฤตในสถาบันพระพุทธศาสนาได้ทวีความรุนแรงขึ้นเมื่อพระสงฆ์ถูกดึงเข้าสู่สนามการเมืองและตกอยู่ภายใต้อำนาจของกลุ่มการเมือง ในส่วนหน้าที่หลักของพระสงฆ์คือการสอนธรรมและนำปฏิบัติแก่พุทธบริษัท โดยพระสงฆ์ที่แท้จริงถูกกำหนดโดยพระธรรมวินัย ในการสร้างโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและสังคมจะช่วยกระตุ้นความสนใจของพวกเขาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคม ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ปรากฏให้เห็นในทุกแง่มุมของชีวิตรวมถึงการเมืองด้วย ประชาชนไทยมีช่องทางการมีส่วนร่วมในระบอบการเมืองที่จำกัดและมักถูกอ้างว่าเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์ทางการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์และการเมือง

ความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์และการเมืองในประเทศไทยเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนและมีหลายแง่มุม การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในกิจกรรมทางการเมืองสามารถส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยได้อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในการกำหนดทิศทางของนโยบายสาธารณะและการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

บทบาทดั้งเดิมของพระสงฆ์ในสังคมไทย บทบาทดั้งเดิมของพระสงฆ์ในสังคมไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งในหลายด้าน พระสงฆ์ไม่เพียงแต่เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ แต่ยังมีบทบาทในด้านการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาชุมชน (บ้านจอมยุทธ, 2543)

1. การศึกษา: วัดเป็นสถานศึกษาสำหรับชาวบ้าน โดยเฉพาะในอดีตที่โรงเรียนยังไม่แพร่หลาย ชาวบ้านจะส่งบุตรหลานมารับการฝึกอบรมทางศีลธรรมและเล่าเรียนวิชาการต่าง ๆ ที่วัด
2. การสังคมสงเคราะห์: วัดเป็นสถานที่ที่บุตรหลานของชาวบ้านที่ยากจนสามารถมาอาศัยเลี้ยงชีวิตและศึกษาเล่าเรียนได้ นอกจากนี้ยังเป็นที่พักพิงสำหรับผู้ใหญ่ที่ยากจนและคนเดินทาง
3. การรักษาพยาบาล: วัดเป็นสถานพยาบาลที่รักษาคนเจ็บป่วยตามแผนโบราณ
4. การเป็นศูนย์กลางชุมชน: วัดเป็นสถานที่ที่ชาวบ้านพบปะสังสรรค์และพักผ่อนหย่อนใจ รวมถึงเป็นสถานที่จัดงานเทศกาลและมหรสพต่าง ๆ
5. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท: พระสงฆ์เป็นที่ปรึกษาและแก้ปัญหาชีวิตครอบครัวและความทุกข์ต่าง ๆ ของชาวบ้าน
6. การเป็นศูนย์กลางศิลปะและวัฒนธรรม: วัดเป็นที่รวมศิลปกรรมต่าง ๆ ของชาติ ซึ่งเป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์
6. การบริหารและการปกครอง: วัดเป็นศูนย์กลางการบริหารหรือการปกครองที่กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจะเรียกลูกบ้านมาประชุมเพื่อบอกแจ้งกิจกรรมต่าง ๆ

ปัญหาระหว่างพระสงฆ์และการเมือง

การแทรกแซงของอำนาจรัฐ ในอดีตพระสงฆ์ได้รับการอุปถัมภ์จากรัฐ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องเผชิญกับการควบคุมโดยรัฐเช่นกัน เมื่ออำนาจเผด็จการหรือทรราชต้องการครอบงำสังคม พวกเขา มักใช้สถาบันทางศาสนาเป็นเครื่องมือสร้างภาพลักษณ์ทางศีลธรรมและความชอบธรรมในการปกครอง พระสงฆ์บางรูปถูกใช้เป็นเครื่องมือทาง

การเมือง ขณะที่บางรูปที่พยายามเรียกร้องความเป็นธรรมกลับถูกกดขี่และควบคุม (พระมหาไพโรวีย์ วรวณฺโณ, 2563) ในการแทรกแซงของอำนาจรัฐในคณะสงฆ์เป็นเรื่องที่ซับซ้อนและละเอียดอ่อนมาก การแทรกแซงนี้อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระของคณะสงฆ์และความน่าเชื่อถือของพระสงฆ์ในสังคม

1. การควบคุมการแต่งตั้งและการบริหารงาน อำนาจรัฐอาจแทรกแซงการแต่งตั้งและการบริหารงานของคณะสงฆ์ โดยการแต่งตั้งผู้บริหารหรือพระชั้นผู้ใหญ่ที่มีความใกล้ชิดกับรัฐบาลหรือมีความคิดเห็นทางการเมืองที่สอดคล้องกับรัฐบาล การแทรกแซงนี้อาจทำให้เกิดความขัดแย้งและความไม่พอใจในคณะสงฆ์และประชาชนทั่วไป

2. การจำกัดสิทธิและเสรีภาพ การแทรกแซงของอำนาจรัฐอาจนำไปสู่การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของพระสงฆ์ เช่น การจำกัดสิทธิในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การจำกัดสิทธิในการเดินทางหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา การจำกัดเสรีภาพเหล่านี้อาจทำให้พระสงฆ์รู้สึกถูกกดขี่และสูญเสียความน่าเชื่อถือในสังคม

3. การแทรกแซงทางการเงินและทรัพย์สิน อำนาจรัฐอาจแทรกแซงการบริหารจัดการทรัพย์สินและการเงินของคณะสงฆ์ โดยการควบคุมการใช้จ่ายหรือการควบคุมทรัพย์สินของคณะสงฆ์ การแทรกแซงนี้อาจทำให้คณะสงฆ์สูญเสียความเป็นอิสระในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรในการทำงานศาสนา

4. การใช้พระสงฆ์เป็นเครื่องมือทางการเมือง: การแทรกแซงของอำนาจรัฐอาจนำไปสู่การใช้พระสงฆ์เป็นเครื่องมือทางการเมือง โดยการสนับสนุนหรือกดดันให้พระสงฆ์สนับสนุนหรือต่อต้านนโยบายของรัฐบาล การใช้พระสงฆ์เป็นเครื่องมือทางการเมืองอาจทำให้ความน่าเชื่อถือและความเป็นอิสระของพระสงฆ์ลดลง

5. ผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและจริยธรรม การแทรกแซงของอำนาจรัฐอาจทำให้ความน่าเชื่อถือและจริยธรรมของพระสงฆ์ลดลง ประชาชนอาจสูญเสียความเชื่อมั่นในพระสงฆ์และการปฏิบัติศาสนกิจ การแทรกแซงนี้อาจทำให้พระสงฆ์รู้สึกถูกกดดันและขาดความเป็นอิสระในการทำงาน (พระอธิการภูมิสิทธิ์ ปิยสีโล และนันทพล คงพันธ์, 2564)

กล่าวโดยสรุป ความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์และการเมืองในประเทศไทยเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนและมีหลายแง่มุม พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและการส่งเสริมคุณธรรมในสังคม แต่พวกเขายังต้องเผชิญกับความท้าทายและการแทรกแซงทางการเมืองจากรัฐบาลและผู้มีอำนาจ การรักษาความเป็นอิสระและการให้ความเคารพต่อบทบาทของพระสงฆ์เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความสมดุลและยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่มีการเมืองมีความผันผวนและมีผลกระทบต่อชีวิตของประชาชน การทำงานร่วมกันระหว่างพระสงฆ์และภาคการเมืองจึงจำเป็นต้องมีความ

โปร่งใสและการสื่อสารที่ชัดเจน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถเข้าใจบทบาทของกันและกันได้
อย่างถูกต้อง และส่งเสริมความสงบสุขในสังคมไทย

วิกฤตการณ์และผลกระทบของการแทรกแซงทางการเมืองต่อพระพุทธศาสนา ในยุคทศวรรษทางการเมือง

ในยุคทศวรรษทางการเมืองของประเทศไทย การแทรกแซงทางการเมืองต่อพระพุทธศาสนามีผลกระทบทางด้านหลายด้าน โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง ตัวอย่างเช่น วิกฤตการณ์ทางการเมืองในช่วงปี พ.ศ. 2548 - 2553 ที่นำไปสู่การละเมิดพระราชอำนาจและการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคและความแตกแยกระหว่างชาวเมืองและชาวชนบท เมื่อทศวรรษและกลุ่มอำนาจแทรกแซงสถาบันสงฆ์ หลักธรรมคำสอนที่แท้จริงอาจถูกบิดเบือนเพื่อนำไปใช้สนับสนุนแนวคิดทางการเมืองที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจ ส่งผลให้ศาสนาไม่สามารถทำหน้าที่เป็นเสาหลักของจริยธรรมในสังคมได้อย่างเต็มที่ (พระชลญาณมุนี, 2562)

1. การเสื่อมศรัทธาของประชาชนต่อพระสงฆ์ เมื่อพระสงฆ์ถูกดึงเข้าสู่อำนาจทางการเมือง ประชาชนอาจมองว่าสถาบันสงฆ์ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นที่พึ่งทางศีลธรรมได้อีกต่อไป กรณีนี้อาจเกี่ยวข้องกับพระสงฆ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตและอำนาจทางการเมืองส่งผลให้เกิดการเสื่อมศรัทธาในหมู่ประชาชน (พระมหาไพโรจน์ วรณโณ, 2563)

2. การควบคุมพระสงฆ์ผ่านกฎหมายและนโยบายรัฐ รัฐบาลบางยุคสมัยได้นำกฎหมายมาใช้เพื่อควบคุมสถาบันสงฆ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้พระสงฆ์อยู่ภายใต้อำนาจของรัฐ พระภิกษุที่มีแนวคิดต่อต้านรัฐบาลมักถูกเพ่งเล็งและอาจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางกฎหมายเพื่อขจัดพวกเขาคออกจากพื้นที่สาธารณะ (สมบุญ สุขสำราญ, 2527)

3. ปัญหาการทุจริตภายในสถาบันสงฆ์ เมื่ออำนาจทางการเมืองแทรกแซงสถาบันสงฆ์ ปัญหาการทุจริตก็ทวีความรุนแรงขึ้น พระสงฆ์บางกลุ่มถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมที่ขัดกับหลักพระธรรมวินัย เช่น การยกยอกเงินบริจาค การเข้าไปมีบทบาททางการเมืองโดยตรง หรือแม้กระทั่งการสนับสนุนกลุ่มอำนาจที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน การพังทลายของความสมบูรณ์ของชุมชนสงฆ์ไม่เพียง แต่ทำลายความไว้วางใจของประชาชนเท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดความท้าทายที่สำคัญต่อรากฐานทางจิตวิญญาณและจริยธรรมที่พระพุทธศาสนาเป็นตัวแทน การพังทลายของค่านิยมพื้นฐานเหล่านี้คุกคามที่จะทำลายสาระสำคัญของพระพุทธศาสนา นำไปสู่การตัดการเชื่อมต่อระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับคำสอนหลักที่ส่งเสริมความเห็นอกเห็นใจ ความซื่อสัตย์ และการบริการชุมชน การฟื้นฟูความสัมพันธ์ที่มีคุณค่าระหว่างพระสงฆ์และชุมชนจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสร้างความเข้าใจ

ใหม่เกี่ยวกับบทบาทของสถาบันสงฆ์ในยุคปัจจุบัน และส่งเสริมให้พระสงฆ์กลับมาเน้นย้ำถึงหลักธรรมที่แท้จริงในการดำเนินชีวิต (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2561)

กล่าวโดยสรุป การแทรกแซงทางการเมืองต่อพระพุทธศาสนาในยุคทศวรรษทางการเมืองนั้นมีผลกระทบทางด้านการเมืองและสังคมอย่างมาก โดยเฉพาะในการส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ในศีลธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา และใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารบ้านเมืองการผสมผสานระหว่างการเมืองและศาสนาพุทธได้กำหนดค่านิยมทางสังคมในอดีต ซึ่งมักนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลและศีลธรรมของประชาชน การผสมผสานระหว่างการเมืองและศาสนาพุทธได้กำหนดค่านิยมทางสังคมในอดีต ซึ่งมักนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลและเข้มทิศทางศีลธรรมของประชากร การสร้างสมดุลระหว่างอำนาจทางการเมืองและหลักธรรมของพระพุทธศาสนาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมสังคมที่มีความยุติธรรมและสงบสุข

แนวทางแก้ไขปัญหาวิกฤตของพระสงฆ์

การแก้ไขปัญหาวิกฤตของพระสงฆ์กับการเมืองต้องการความร่วมมือจากหลายฝ่ายและการดำเนินการอย่างเป็นระบบต้องใช้แนวทางที่ครอบคลุมซึ่งรวมถึงการสนทนาระหว่างผู้นำทางศาสนา เจ้าหน้าที่รัฐบาล และชุมชน เพื่อให้แน่ใจว่ามีการดำเนินการแก้ปัญหาที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมความเข้าใจและความเคารพซึ่งกันและกันซึ่งในที่สุดนำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนระหว่างสถาบันศาสนาและกรอบทางการเมือง การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพระสงฆ์และรัฐจำเป็นต้องมีการจัดตั้งช่องทางสื่อสารที่เปิดกว้างโดยนำหลักพรหมวิหารธรรมมาเป็นหัวใจของผู้นำ เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งจะช่วยลดความตึงเครียดและส่งเสริมความร่วมมือในอนาคตได้

1. การเสริมสร้างความเป็นอิสระของพระสงฆ์ พระสงฆ์ควรมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติศาสนกิจและการบริหารงานภายในคณะสงฆ์ การลดการแทรกแซงจากอำนาจรัฐจะช่วยให้พระสงฆ์สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

2. การส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรม การศึกษาและการฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมสร้างความรู้และความเชี่ยวชาญของพระสงฆ์ การให้ความรู้เกี่ยวกับการเมืองและการบริหารงานจะช่วยให้พระสงฆ์สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนได้นอกเหนือจากการเพิ่มความเข้าใจในการกำกับดูแลการปกครองแล้ว การฝึกอบรมด้านการแก้ไขความขัดแย้งและการมีส่วนร่วมในชุมชนยังช่วยให้สงฆ์มีบทบาทอย่างกระตือรือร้นในการพัฒนาสังคมมากขึ้น แนวทางแบบองค์รวมนี้นี้ไม่เพียง แต่ช่วยให้สงฆ์มีทักษะที่จำเป็น

เท่านั้น แต่ยังส่งเสริมความรับผิดชอบต่อชุมชนของตนอีกด้วย ทำให้พวกเขาสามารถมีส่วนร่วมในเชิงบวกต่อความสามัคคีและพัฒนาสังคมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์และองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพ

3. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและคณะสงฆ์ การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและคณะสงฆ์จะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาครัฐและคณะสงฆ์จะช่วยลดความขัดแย้งและความไม่พอใจ

4. การส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรม การส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในคณะสงฆ์จะช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือและความเป็นธรรม การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและการรักษาความเป็นธรรมจะช่วยลดความขัดแย้งและความไม่พอใจ

5. การสร้างช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสร้างช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างพระสงฆ์และประชาชนจะช่วยให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเป็นไปอย่างราบรื่น การสื่อสารที่ดีจะช่วยลดความขัดแย้งและความไม่พอใจ

6. การประเมินผลและการปรับปรุง การประเมินผลและการปรับปรุงกระบวนการทำงานเป็นสิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาวิกฤต การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากพระสงฆ์และประชาชนจะช่วยให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การแก้ไขปัญหาวิกฤตของพระสงฆ์กับการเมืองต้องการความร่วมมือและการดำเนินการอย่างเป็นระบบ การเสริมสร้างความเป็นอิสระ การส่งเสริมการศึกษาและการฝึกอบรม การสร้างความร่วมมือ การส่งเสริมจริยธรรม การสร้างช่องทางการสื่อสาร และการประเมินผลและการปรับปรุงเป็นแนวทางที่อาจช่วยแก้ไขปัญหานี้ได้ การบรรลุการมตอย่างยั่งยืนจะต้องมีการสนทนอย่างต่อเนื่องและความมุ่งมั่นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แน่ใจว่าผลประโยชน์ของทั้งชุมชนสงฆ์และหน่วยงานทางการเมืองได้รับการเคารพและสมดุลการสร้าง ความเข้าใจที่ดีระหว่างทั้งสองฝ่ายจะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงในอนาคต

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากบทความ

สรุป

วิกฤตของพระสงฆ์ในปัจจุบันเป็นปัญหาที่เกิดจากการแทรกแซงของอำนาจทางการเมือง พระสงฆ์ที่ควรเป็นผู้นำทางศีลธรรมกลับถูกใช้เป็นเครื่องมือของทราชาในการสร้างความชอบธรรมให้แก่ตนเอง ส่งผลให้สังคมเกิดความเสื่อมศรัทธาและหลักคำสอนของพุทธศาสนาถูกบิดเบือน แนวทางแก้ไขปัญหาคือการคืนความเป็นอิสระให้แก่สถาบันสงฆ์ การป้องกันการทุจริต และการส่งเสริมให้พระสงฆ์ปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้พระพุทธศาสนากลับมาเป็นเสาหลักของศีลธรรมในสังคมไทยอีกครั้งการฟื้นฟูความไว้วางใจในชุมชนสงฆ์เป็นสิ่งสำคัญในการฟื้นฟูบทบาทของพระพุทธศาสนาใน

ฐานะรากฐานทางศีลธรรม โดยใช้หลักพรหมวิหารธรรมมาบูรณาการกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยต้องใช้ความพยายามร่วมกันจากทั้งนักบวชและคนธรรมเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติทางจิต วิญญาณและการปฏิบัติทางจริยธรรมอย่างแท้จริง การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ หลักธรรมและการปฏิบัติของพระสงฆ์จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและ สถาบันสงฆ์ให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการสนทนาเกี่ยวกับ หลักธรรมคำสอนในชุมชนจะเป็นอีกหนึ่งวิธีในการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีกับ พระสงฆ์ ซึ่งจะนำไปสู่การฟื้นฟูศรัทธาและความเชื่อมั่นในบทบาทของพระพุทธศาสนาใน ชีวิตประจำวันของประชาชน การสร้างโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสนับสนุน และพัฒนากิจกรรมทางศาสนา จะช่วยเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของในชุมชน และทำให้ ทุกคนสามารถร่วมมือกันในการส่งเสริมคุณค่าทางจิตวิญญาณที่พระพุทธศาสนาเสนอ

แนวทางแก้ไขปัญหา คตินความเป็นอิสระให้แก่สถาบันสงฆ์ การลดการแทรกแซง จากอำนาจรัฐจะช่วยให้พระสงฆ์สามารถทำงานได้อย่างอิสระและเป็นธรรม ป้องกันการ ทุจริต การตรวจสอบและป้องกันการทุจริตภายในคณะสงฆ์จะช่วยเสริมสร้างความ น่าเชื่อถือและความโปร่งใส ส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอน พระสงฆ์ควรยึดมั่นใน หลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

การฟื้นฟูความไว้วางใจในชุมชนสงฆ์ การมีส่วนร่วมของประชาชน ให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการสนับสนุนและพัฒนากิจกรรมทางศาสนาเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกเป็น เจ้าของในชุมชน จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และ สนทนาเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนในชุมชน การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง การสร้างความ เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักธรรมและการปฏิบัติของพระสงฆ์จะช่วยเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและสถาบันสงฆ์

ดังนั้น การฟื้นฟูความไว้วางใจในชุมชนสงฆ์เป็นสิ่งสำคัญในการฟื้นฟูบทบาทของ พระพุทธศาสนาในฐานะรากฐานทางศีลธรรม โดยใช้พรหมวิหารธรรมมาประยุกต์ให้เข้ากับ บริบทของสังคม การร่วมมือกันจากทั้งพระสงฆ์และประชาชนจะช่วยเสริมสร้างคุณค่าทาง จิตวิญญาณและการปฏิบัติทางจริยธรรมอย่างแท้จริง เพื่อให้พระพุทธศาสนากลับมาเป็น เสาหลักของศีลธรรมในสังคมไทยอีกครั้ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ. (2540). *คู่มือพระสังฆาธิการ ว่าด้วยเรื่องการคณะ สงฆ์และการพระศาสนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2561). *การเมืองไทยสมัยพระนารายณ์*. กรุงเทพฯ: มติชน.

- บ้านจอมยุทธ. (2543). *บทบาทของวัดและพระสงฆ์ในสังคมไทย*. สืบค้น 20 มกราคม 2568, จาก https://www.baanjommyut.com/library/thai_culture3/03.html
- พระชลญาณมุนี. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. *วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 2(1), 40-55.
- พระมหาไพรวัลย์ วรวณฺโณ. (2563). *ปมการแสดงออกทางการเมืองของพระสงฆ์*. สืบค้น 20 มกราคม 2568, จาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/1975548>
- พระเมธีธรรมมากรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตโต). (2539). *การปกครองคณะสงฆ์ไทย*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต). (2527). *สถาบันสงฆ์ในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พระศรีปริยัติโมลี. (2547). *สงฆ์ผู้นำสังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระอธิการภูมิสิทธิ์ ปิยสีโล และนัชพล คงพันธ์. (2564). พระสงฆ์กับการเมืองไทยในบริบทสังคมปัจจุบัน. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*, 6(2), 33-44.
- วรดร เลิศรัตน์. (2565). ให้เสียงเยาวชนมี 'ความหมาย': เปิดกระบวนการนโยบายให้เยาวชนมีส่วนร่วม. สืบค้น 20 มกราคม 2568, จาก <https://www.the101.world/youth-participation-in-policy-process/>
- สมบุญ สุธาสำราญ. (2527). *พุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สยมพร ฉันทสิทธิพร. (2561). ความชอบธรรมและการล้มล้างพระราช : มุมมองของลัทธิขงจื้อในประวัติศาสตร์จีน. *วารสารสังคมศาสตร์*, 48(2), 157-180.